ETIKAI KÓDEX

Sarolta Műhely – Művészeti Oktatás és Tehetséggondozás

A Sarolta Szalon alapítói által életre hívott **Sarolta Műhely** a fiatal generáció tehetséggondozását, a késő kamaszkorban rejlő alkotói potenciál kibontakoztatását és szakmai mederbe terelését tűzte ki célul. A Műhely híd kíván lenni a szabadidős önkifejezés és a tudatos, felelősségteljes művészi pálya között.

Hiszünk abban, hogy a művészet nem létezhet légüres térben: csak akkor válik érvényessé, ha közvetlen párbeszédet folytat a valósággal. A filmes és színházi alapokra épülő képzésünk elengedhetetlen része a társadalmi kontextus, melyet a pszichológia, az építészet, az urbanisztika és a közélet szakértőivel közös workshopok formálnak egységgé.

A Műhely oktatói és mentorai – elismert színházi és filmes alkotók, írók, dramaturgok és gondolkodók – nemcsak szakmai tudásukat adják át, hanem mintát mutatnak az etikus, felelős alkotói jelenlétre is. Jelen Etikai Kódex a Sarolta Műhely közösségének (alapítók, oktatók, meghívott szakértők és diákok) alapvető értékeit, normáit és magatartási szabályait rögzíti.

I. ALAPELVEK ÉS ÉRTÉKEK

1. Társadalmi felelősségvállalás és érvényesség

- A Műhelyben zajló alkotómunka a kortárs valóság reflexiója. Az alkotás felelősség: a művészet nyelvén válaszolni a jelen kor kihívásaira szellemi és etikai kötelesség.
- Támogatjuk a kritikai gondolkodást, a társadalmi érzékenységet és a nyitottságot a társtudományok (pszichológia, urbanisztika, szociológia) iránt.

2. Emberi méltóság és egyenlőség

- A Műhely zéró toleranciát alkalmaz a diszkrimináció minden formájával szemben (különös tekintettel a nemi, faji, vallási, szexuális orientációs, származásbeli vagy szocioökonómiai alapú megkülönböztetésre).
- Minden résztvevőt megillet az egyenlő bánásmód, a tisztelet és a személyes méltóság védelme.

3. A művészi szabadság és etikus határai

- Bátorítjuk a merész, kísérletező és provokatív művészi gondolkodást, amennyiben az nem sérti mások emberi méltóságát, és nem irányul gyűlöletkeltésre vagy szándékos abúzusra.

II. BIZTONSÁGOS ALKOTÓI TÉR (SAFE SPACE)

A színházi és filmes alkotófolyamat, valamint a pszichológiai és önismereti munkák magas fokú személyes feltárulkozást és sebezhetőséget igényelnek. Ezért a Sarolta Műhely kiemelt biztonsági normákat tart fenn:

1. Pszichológiai és fizikai biztonság

- A műhelygyakorlatok során a fizikai és érzelmi határok tiszteletben tartása kötelező.
- Testi kontaktust igénylő színházi vagy filmes gyakorlatok csak előzetes, egyértelmű beleegyezés (beleegyezési kultúra) alapján végezhetők. Bármelyik résztvevőnek joga van indoklás nélkül nemet mondani vagy megállítani egy gyakorlatot, ha az átlépi a személyes komfortzónáját.

2. Titoktartás és bizalmasság

- A próbateremben, a workshopokon és a pszichológiai/önismereti folyamatok során elhangzott személyes történetek, vallomások és sérülékeny pillanatok szigorúan a Műhely falain belül maradnak. Azok harmadik félnek vagy a nyilvánosságnak való kiadása tilos.

III. A MENTOROK ÉS OKTATÓK ETIKAI KÖTELEZETTSÉGEI

A Műhely oktatói (színművészek, írók, dramaturgok, vendégelőadók) mintaképül szolgálnak a fiatal alkotók számára.

1. A hatalmi pozícióval való visszaélés tilalma

- Az oktatók és mentorok tudatában vannak a köztük és a diákok között fennálló tudásbéli, életkori és pozícióbeli aszimmetriának. Tilos ezen pozícióval bármilyen módon – akár szakmai, akár érzelmi vagy szexuális értelemben – visszaélni.
- Diák és oktató/mentor között a képzés ideje alatt romantikus vagy szexuális viszony nem tartható fenn.

2. Epítő visszajelzés és pedagógiai empátia

- A kritika a művészi fejlődést szolgálja, nem a személyiséget minősíti. A szakmai visszajelzésnek minden esetben konstruktívnak, tiszteletteljesnek és célzottnak kell lennie.
- Tilos a megalázó, megszégyenítő vagy indokolatlanul romboló kommunikációs eszközök használata.

3. Esélyegyenlőség és pártatlanság

- Az oktatók megkülönböztetés és részrehajlás nélkül támogatják a fiatal tehetségeket, biztosítva a fair fejlődési lehetőséget minden diák számára.

IV. A RÉSZTVEVŐK (DIÁKOK) JOGAI ÉS FELELŐSSÉGEI

1. Elkötelezettség és jelenlét

- A műhelymunka kollektív műfaj. A fiatal alkotóktól elvárható a pontosság, a felkészültség és az aktív, jelenlévő részvétel.
- A társalkotók és oktatók idejének és munkájának tisztelete alapvető normatíva.

2. Nyitottság és együttműködés

- A résztvevők nyitottan viszonyulnak a társtudományok (pl. építészet, közélet, pszichológia) képviselőihez és a tőlük eltérő művészi vagy társadalmi látásmódokhoz.
- Elvárás a kollegiális szellem, a társak munkájának támogatása és az elnyomástól mentes együttműködés.

V. ALKOTÓI INTEGRITÁS ÉS SZERZŐI JOGOK

1. Eredetiség és szellemi tulajdon

- A Sarolta Műhelyben nagyra értékeljük az eredeti ötleteket. Mások szellemi termékének, szövegeinek, koncepcióinak engedély nélküli eltulajdonítása (plágium) elfogadhatatlan.
- A közös alkotófolyamatok (devised színház, közös forgatókönyvírás, csoportos projektek) során világosan tisztázni kell a szerzőségi arányokat, és minden alkotót megillet a megfelelő credit (névfeltüntetés).

2. A valóság etikus ábrázolása

- Amikor a Műhely projektjei valós társadalmi problémákra, meglévő közösségekre vagy valós személyek történeteire reflektálnak, az alkotóktól elvárható az etikus forráskezelés és a bemutatott alanyok méltóságának védelme.

VI. NYILVÁNOSSÁG ÉS MÉDIAHASZNÁLAT

- **Közösségi média:** A Műhely próbáiról, belső munkafolyamatairól készült képi és hanganyagok megosztása csak az érintett résztvevők és az oktatók előzetes beleegyezésével lehetséges.
- **Közéleti megszólalás:** Amikor a Műhely diákjai vagy oktatói a Műhely keretein belül hoznak létre nyilvános megszólalásokat, azokat a felelős művészi magatartás és a társadalmi dialógus szellemében formálják.

VII. ELJÁRÁSREND ETISZEGÉS ESETÉN

A Műhely fenntartja a jogot, hogy védett környezetet biztosítson minden tagja számára. Ha az Etikai Kódexben foglaltak megsérülnek, az alábbi lépések lépnek életbe:

1. **Jelzési csatorna:** Bármely résztvevő vagy oktató bizalmasan jelezheti az etikai aggályokat, határátlépéseket vagy konfliktusokat a Sarolta Szalon kijelölt etikai felelősének vagy a Műhely vezetésének.
2. **Kivizsgálás és mediáció:** A vezetőség az érintettek meghallgatásával, pártatlanul, a felek védelmét szem előtt tartva vizsgálja ki az esetet, szükség esetén külső szakértő (pl. pszichológus, jogi tanácsadó) bevonásával.
3. **Következmények:** Az etikai kódex súlyos megsértése (zaklatás, bántalmazás, szándékos szellemi tulajdonbitorlás, a bizalmasság megszegése) a Műhelyből való azonnali kizárást vonhatja maga után mind a diákok, mind az oktatók/mentorok esetében.

A Sarolta Műhely közössége vallja, hogy a művészi kiválóság és az etikus emberi magatartás elválaszthatatlanok egymástól. A Kódex elfogadása a Műhelyhez való csatlakozás és a közös munka feltétele.